

Sygn. akt III CZ 16/06

POSTANOWIENIE

Dnia 7 kwietnia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Irena Gromska-Szuster (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Krzysztof Pietrzykowski (sprawozdawca)

w sprawie z urzędu

przy uczestnictwie M.G.

o orzeczenie zakazu w trybie art. 17² prawa upadłościowego,

po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu niejawnym

w dniu 7 kwietnia 2006 r.,

zażalenia uczestnika

na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 9 lutego 2006 r., sygn. akt [...],

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 24 maja 2005 r., Sąd Rejonowy w K., na podstawie art. 17² § 1 w zw. z art. 5 § 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 24 października 1934 r. - Prawo upadłościowe (jedn. tekst.: Dz. U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512 ze zm.), pozbawił uczestnika postępowania M.G. prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji reprezentanta lub pełnomocnika przedsiębiorcy, członka rady nadzorczej i komisji rewizyjnej w spółce akcyjnej, z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółdzielni na okres 3 lat. Postanowieniem z dnia 19 października 2005 r., Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację M.G. od wymienionego postanowienia Sądu Rejonowego.

M.G. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego. Postanowieniem z dnia 9 lutego 2006 r. Sąd Okręgowy w K. odrzucił tę skargę z powodu jej niedopuszczalności. W uzasadnieniu Sąd Okręgowy podkreślił, że zgodnie z art. 540 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535 ze zm.), do postępowań wszczętych przed dniem 1 października 2003 r. na podstawie art. 17² prawa upadłościowego stosuje się przepisy dotychczasowe. Jest poza sporem, że postępowanie w stosunku do uczestnika postępowania zostało wszczęte w dniu 19 marca 2003 r., a zatem przed wejściem w życie prawa upadłościowego i naprawczego. Przepisy poprzednio obowiązującego prawa upadłościowego nie dopuszczały możliwości zaskarżenia kasacją orzeczenia sądu drugiej instancji wydanego w sprawie zakazu z art. 17² prawa upadłościowego, co potwierdziło liczne orzecznictwo Sądu Najwyższego (np. postanowienie z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 18/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 10; postanowienie z dnia 25 lipca 2002 r., III CZP 70/02, niepubl.).

M.G. wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 9 lutego 2006 r., w którym zarzucił błędną wykładnię art. 540 prawa upadłościowego i naprawczego, niezastosowanie art. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, a także niezastosowanie art. 519¹ § 1 k.p.c. i błędne przyjęcie, że w

sprawie o orzeczenie zakazu w trybie art. 17² prawa upadłościowego nie przysługuje skarga kasacyjna.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie wniesione przez uczestnika postępowania M.G. nie zasługuje na uwzględnienie.

Sprawa przeciwko uczestnikowi postępowania została wszczęta przed wejściem w życie ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze. Według art. 540 tej ustawy, do postępowań wszczętych przed dniem jej wejścia w życie, na podstawie art. 17² rozporządzenia Prezydenta RP - Prawo upadłościowe, stosuje się przepisy dotychczasowe. Zgodnie zaś z utrwaloną wykładnią art. 17² prawa upadłościowego, uczestnikowi postępowania nie przysługiwała możliwość wniesienia kasacji, bowiem postępowanie określone w tym artykule było wyłącznie dwuinstancyjne. Świadczą o tym liczne orzeczenia Sądu Najwyższego (zob. dwa postanowienia powołane w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego, a ponadto np. postanowienie z dnia 27 września 2000 r., V CKN 1520/00, OSP 2001, nr 10, poz. 142).

Powstaje wszakże pytanie, czy po wejściu w życie ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98) dotychczasowa wykładnia art. 17² prawa upadłościowego nadal zachowuje aktualność. Zgodnie z art. 3 tej ustawy sprawy wszczęte przed dniem jej wejścia w życie toczą się od tego dnia według przepisów tej ustawy, z tym że do złożenia i rozpoznania kasacji od orzeczenia wydanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a także do odmowy przyjęcia jej do rozpoznania, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Wejście w życie nowych przepisów kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej nie zmieniło zatem sytuacji uczestnika postępowania. Prowadzona z jego udziałem sprawa nadal podlega rozpoznaniu na podstawie art. 17² prawa upadłościowego, ponieważ została wszczęta w okresie obowiązywania tego artykułu. Chociaż więc postanowienie Sądu Okręgowego oddalające apelację zostało wydane po dniu 6 lutego 2005 r., wobec czego w zakresie oceny

dopuszczalności jego zaskarżenia powinny być rozważone także przepisy o skardze kasacyjnej, jednak w niniejszej sprawie nie ma to znaczenia. Zmianie uległa jedynie nazwa i charakter środka, który nadal nie przysługuje uczestnikowi postępowania, skoro do rozpoznania sprawy w dalszym ciągu stosuje się przedstawione wyżej reguły wywiedzione z wykładni art. 17² prawa upadłościowego. Możliwość wniesienia kasacji (a po zmianie kodeksu postępowania cywilnego – skargi kasacyjnej) nadal zatem nie jest przewidziana w takich sprawach.

Nie zmienia przedstawionej wyżej oceny okoliczność, że rozważane zagadnienie zostało obecnie odmiennie uregulowane w prawie upadłościowym i naprawczym, które w art. 376 ust. 3 przewiduje dopuszczalność wniesienia kasacji (a obecnie skargi kasacyjnej) w sprawach, o których mowa w art. 373 tej ustawy (będącym odpowiednikiem dawnego art. 17² prawa upadłościowego).

Nietrafny jest podniesiony w zażaleniu zarzut naruszenia przepisów postępowania polegający na niezastosowaniu art. 519¹ § 1 k.p.c. „Sprawami z zakresu prawa osobowego” w rozumieniu tego przepisu są bowiem wyłącznie sprawy wymienione w dziale I tytułu II księgi drugiej kodeksu postępowania cywilnego (art. 526-560 k.p.c.).

Zażalenie podlegało więc oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 1 i 3 k.p.c.